Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES
[*JULIANE KOKOTT*] SECINĀJUMI,
sniegti 2018. gada 21. novembrī [1]

Lieta C-558/17 P

OZ
pret

Eiropas Investīciju banku (EIB)

Apelācija – Civildienests – EIB personāls – Seksuāla uzmākšanās – Sūdzība – Izmeklēšana, kas veikta atbilstoši programmai "Dignity at work" – Sūdzības noraidīšana – Prasība atcelt EIB priekšsēdētāja lēmumu noraidīt sūdzību – Prasība atlīdzināt EIB rīcības dēļ radīto kaitējumu

I. Ievads

1. Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām ir pienākums aizsargāt savu personālu pret jebkāda veida iebiedēšanu un vardarbību darba vietā. Šim nolūkam Eiropas Investīciju banka (turpmāk tekstā – "EIB") ir pieņēmusi iekšējos noteikumus, kas saukti par "Politiku attiecībā uz cieņu darbā".

2. Šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzēja atbilstoši šiem noteikumiem ir iesniegusi "sūdzību" EIB par apgalvotu seksuālu uzmākšanos no viņas priekšnieka puses laikposmā no 2011. gada līdz viņas uzdevumu maiņai 2012. gadā. Apelācijas sūdzības iesniedzējas ieskatā, iekšējā izmeklēšanas procedūrā, kas tika uzsākta pēc viņas sūdzības iesniegšanas, bija pieļautas vairākas kļūdas, kuru dēļ sūdzība galu galā tika noraidīta.

3. Vēl bez savu procesuālo tiesību pārkāpuma apelācijas sūdzības iesniedzēja min it īpaši to, ka prettiesiski tikuši ņemti vērā ar viņas privāto dzīvi saistīti fakti tāpēc vien, lai liktu apšaubīt viņas ticamību.

4. Šādas rīcības raksturam un īstenošanas veidam raksturīgi ir tas, ka pastāv grūtības sniegt pierādījumu par vardarbību. Tādējādi izmeklēšanas procedūras rezultātā pieņemts administratīvs lēmums, ar ko tiecas pierādīt apgalvotas vardarbības esamību, vienmēr vismaz zināmā mērā būs pamatots ar viedokļiem vai vērtējumiem, kas saistīti ar attiecīgo personu privātās dzīves aspektiem. Šajos apstākļos ir īpaši svarīgi ievērot procesuālos noteikumus, kas regulē lēmumu pieņemšanas procesu.

1 Oriģinālvaloda – franču.

5. Šī apelācijas sūdzība dod Tiesai iespēju pirmo reizi pievērsties jautājumam par to, kādām procesuālajām prasībām ir jāatbilst administratīvam izmeklēšanas procesam par vardarbību. Līdz ar to šī lieta liek uzdot jautājumu par to, vai ir pamatota Civildienesta tiesas un Vispārējās tiesas pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru saistībā ar sūdzību par vardarbību procesuālās tiesības, kas ir atzīstamas par labu personai, kurai tiek pārmesta vardarbība, atšķiras no tām – ierobežotākām – tiesībām, kuras ir sūdzības iesniedzējam, kas uzskata, ka ir vardarbības upuris [2].

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi

6. Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu, kuri ir grozīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 1023/2013 (2013. gada 22. oktobris), ar ko groza Eiropas Savienības Civildienesta noteikumus un Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") [3], 24. panta pirmajā daļā ir noteikts:

"Savienība palīdz visiem ierēdņiem, jo sevišķi tiesvedībā pret jebkuru personu, kura izsaka draudus, apvainojumus vai veic apmelojošas darbības vai izteikumus, vai uzbrūk personai vai īpašumam, kuru ierēdnis vai viņa ģimenes loceklis guvis sava amata vai pienākumu dēļ."

B. EIB Personāla reglaments

7. EIB Personāla reglamenta, kuru 1960. gada 20. aprīlī pieņēma EIB valde, redakcijā, kas pārskatīta ar EIB valdes 2013. gada 4. jūnija lēmumu un stājusies spēkā 2013. gada 1. jūlijā, 41. pantā ir paredzēts:

"Visa veida personīga rakstura strīdi starp Banku un tās personāla locekļiem tiek izskatīti Eiropas Savienības Tiesā. Personāla locekļa prasība pret Bankas pasākumu, kas var būt tam nelabvēlīgs, ir jāiesniedz trīs mēnešu laikā.

Papildus prasībai Tiesā [..] un pirms tās iesniegšanas uz strīdiem, kas nav tādi, kuri izriet no 38. pantā paredzēto pasākumu īstenošanas, attiecas izlīguma procedūra Bankas Samierināšanas komisijā.

Samierināšanas lūgums ir jāiesniedz trīs mēnešu laikā, [sākot no] faktu rašanās laika vai to pasākumu paziņošanas, par ko ir strīds. [..]"

C. EIB politika attiecībā uz personas cieņas ievērošanu darbā

8. EIB noteikumos par politiku attiecībā uz personas cieņas ievērošanu darbā (turpmāk tekstā – "politika attiecībā uz cieņu darbā"), ko EIB pieņēma 2003. gada 18. novembrī [4], ir paredzēts:

"Izmeklēšanas procedūra

[..]

2 Skat. it īpaši Civildienesta tiesas spriedumus, 2012. gada 16. maijs, *Skareby*/Komisija (F-42/10, EU:F:2012:64, 46.–48. punkts), 2013. gada 23. oktobris, BQ/Revīzijas palāta (F-39/12, EU:F:2013:158, 72. punkts), un 2015. gada 16. decembris, *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153, 43. punkts), kā arī Vispārējās tiesas spriedumu, 2015. gada 23. septembris, *Cerafogli*/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678, 40. punkts).

3 OV 2013, L 287, 15. lpp.

4 Ja es nekļūdos, šis dokuments, ko EIB ir iesniegusi franču valodā pēc Tiesas kancelejas lūguma, nav publicēts un ir pieejams vienīgi iekšēji.

Izmeklēšanas procedūrā tiek iekļauti šādi noteikumi:

[..]

– tiek izveidota izmeklēšanas komiteja, ko veido trīs neatkarīgas personas [..],

– izmeklēšanas komiteja rīko vairākas uzklausīšanas, lai uzklausītu atsevišķi abas puses, visus lieciniekus un jebkuru citu personu, kuru tā vēlas nopratināt,

– abām pusēm ir tiesības tikt uzklausītām izmeklēšanas komitejā,

– abām pusēm ir tiesības tikt pārstāvētām vai tikt pavadītām,

– izmeklēšanas komitejas uzklausīšanas un apspriežu rezultātā tiek pieņemti ieteikumi priekšsēdētājam,

– priekšsēdētājs pieņem lēmumu par veicamajiem pasākumiem.

Izmeklēšanas komitejas uzdevumi un sastāvs

Izmeklēšanas komitejas uzdevums ir nodrošināt struktūru, kas garantē objektīvu un neatkarīgu izmeklēšanu attiecībā uz vienu vai vairākiem incidentiem, kā rezultātā tiek pieņemti ieteikumi priekšsēdētājam, kurš pieņem lēmumu par veicamajiem pasākumiem.

[..]

Process

[..]

2. Personāla direktorāta ģenerāldirektors, vienojoties ar personāla pārstāvjiem, iesaka priekšsēdētājam komitejas sastāvu un nosaka izmeklēšanas sākuma datumu, vēlākais 30 kalendārās dienas no sūdzības saņemšanas.

3. Personāla direktorāta ģenerāldirektors nekavējoties apstiprina personāla dalībnieka paziņojuma saņemšanu un apstiprina izmeklēšanas procedūras uzsākšanu [..].

4. Pēc sūdzības iesniedzēja paziņojuma saņemšanas personāla direkcijas ģenerāldirektors

   [..]

   d. norāda, ka izmeklēšana sāksies 30 kalendāro dienu laikā no sūdzības oficiālās iesniegšanas personāla direktorāta ģenerāldirektoram un ka abas puses tiks informētas par to individuālās uzklausīšanas datumu, laiku un vietu, viņu tiesībām tikt pārstāvētiem vai pavadītiem, kā arī par komitejas sastāvu.

   [..]

Uzklausīšana

Tiesas sēdes mērķis ir precīzi noskaidrot notikušo un apkopot faktus, lai varētu sagatavot pamatotu ieteikumu. Pusēm nav tiesību veikt savstarpēju izjautāšanu, jo tās tiek uzklausītas atsevišķi. Tām nav pienākuma atkārtot nepatīkamas vai apkaunojošas detaļas, ja vien tas nav absolūti nepieciešams. Visām izmeklēšanā un uzklausīšanā iesaistītajām pusēm, tostarp palīgiem un lieciniekiem, tiek atgādināts, ka tiem ir jāievēro konfidencialitātes pienākums.

[..] Komiteja var pieņemt jebkādu procedūru, kuru tā uzskata par piemērotu. Parasti uzklausīšana notiek atsevišķu sanāksmju virknes formā šādā secībā:

– pirmkārt, sūdzības iesniedzējs,

– visi sūdzības iesniedzēja minētie liecinieki,

– iespējamā persona, kas apsūdzēta vardarbībā,

– visi personas, kas apsūdzēta vardarbībā, minētie liecinieki,

– ja komiteja to uzskata par nepieciešamu, abas puses var tikt aicinātas dalībai jaunās atsevišķās uzklausīšanās.

Ja nepieciešams, komiteja var vēlreiz iztaujāt iesaistītās personas un, iespējams, izsaukt citus personāla dalībniekus vai pieprasīt informāciju vai dokumentu kopijas, ja tā koleģiāli uzskata, ka tas ir pamatoti un būtiski. Neskaidrības gadījumā priekšsēdētājam ir izšķirošs viedoklis jautājumos saistībā ar piekļuvi dokumentiem un datiem vai citu izmeklēšanas metožu izmantošanu, vajadzības gadījumā apspriežoties ar datu aizsardzības inspektoru. Komiteja informē sūdzības iesniedzēju papildu izmeklēšanas gadījumā.

Izmeklēšanas rezultāti

Pēc visu pušu uzklausīšanas un visas pārējas atbilstošas izmeklēšanas veikšanas ir paredzams, ka komiteja varēs pieņemt lēmumu un ierosināt pamatotu ieteikumu. Tai nav lēmumpieņemšanas pilnvaru.

Komiteja var ierosināt, ka

– lieta tiek izbeigta, jo abas puses ir varējušas noskaidrot situāciju un ir rasts risinājums nākotnei, kas ir pieņemams abām pusēm,

– lieta nav uzskatāma par iebiedēšanu vai vardarbību, bet par strīdu darbā, kas ir noskaidrojams sīkāk vai uzraugāms,

– sūdzība tiek noraidīta,

– tiek veikti nepieciešamie pasākumi, ja tā uzskatīs, ka sūdzība ir nepamatota vai ļaunprātīga,

– tiek uzsākta disciplinārlieta.

Komitejas rakstisko ieteikumu sagatavo piecu dienu laikā pēc izmeklēšanas pabeigšanas un nosūta priekšsēdētājam, lai izlemtu, kādi pasākumi ir jāveic.

Priekšsēdētājas lēmums

[..]

Vēlākais piecu darba dienu laikā pēc ieteikuma nosūtīšanas priekšsēdētājam abas puses rakstiski informē par priekšsēdētāja pamatoto lēmumu. Komitejas ieteikumu pievieno šim lēmumam. Ja priekšsēdētājs nevar pieņemt lēmumu prombūtnes vai nepieejamības dēļ, lēmuma pieņēmēja lomu deleģē."

III. Tiesvedības priekšvēsture un tiesvedība Vispārējā tiesā

9. 2008. gada 1. decembrī apelācijas sūdzības iesniedzēja OZ tika pieņemta darbā EIB, kur viņa, sākot no 2009. gada beigām, strādāja direktorātā, kurā F. veica personāla koordinatora pienākumus. 2012. gada septembrī apelācijas sūdzības iesniedzēja amatu mainīja. 2014. gada janvārī apelācijas sūdzības iesniedzēja norādīja savam nodaļas vadītājam, ka šī amata maiņa bija saistīta ar to, ka kopš 2011. gada, viņasprāt, viņa cieta no F. seksuālas uzmākšanās.

10. 2015. gada 20. maijā apelācijas sūdzības iesniedzēja EIB Personāla direktorāta ģenerāldirektoram iesniedza sūdzību, kurā viņa apgalvoja, ka ir cietusi no F. seksuālas uzmākšanās.

11. 2015. gada 18. jūnijā Personāla direktorāta ģenerāldirektors apelācijas sūdzības iesniedzēju informēja par to, ka pēc viņas sūdzības tika uzsākta formāla izmeklēšanas procedūra (turpmāk tekstā – "izmeklēšanas procedūra") atbilstoši iekšējiem noteikumiem par politiku attiecībā uz cieņu darbā.

12. 2015. gada 26. jūnijā tika oficiāli iecelta izmeklēšanas komiteja un apelācijas sūdzības iesniedzēja tika informēta par to, ka uzklausīšana notiks tā paša gada 20. jūlijā.

13. 2015. gada 17. septembrī izmeklēšanas komiteja sniedza EIB priekšsēdētājam savu ziņojumu (turpmāk tekstā – "izmeklēšanas komitejas ziņojums").

14. Savā ziņojumā komiteja izmeklēšanas rezultātus izklāstīja šādi. Apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojumus nav bijis iespējams apstiprināt, jo nebija liecinieku, kas būtu bijuši klāt apgalvotajiem notikumiem. Turpretī visi lieciniekiem ir bijuši vienisprātis tajā, ka ir pamats bažām par apelācijas sūdzības iesniedzējas veselību. Viņa esot piedzīvojusi traumatisku šķiršanos ar bijušo partneri un pēc tam esot ļoti nokritusies svarā. Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzēja esot ļoti vēlējusies strauju karjeras izaugsmi un viņai esot manipulatīvs raksturs, kas var radīt nopietnas problēmas citu cilvēku dzīvē. Tāpat viņai esot grūti pieņemt jebkāda veida kritiku. Galu galā komiteja bija ieteikusi apelācijas sūdzības iesniedzējai apgūt labāku komandas garu un atjaunot pozitīvu attieksmi.

15. 2015. gada 16. oktobrī EIB priekšsēdētājs nolēma noraidīt apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniegto sūdzību, pamatojoties uz izmeklēšanas komitejas ieteikumiem (turpmāk tekstā – "EIB priekšsēdētāja lēmums"); minētajam lēmumam bija pievienots izmeklēšanas komitejas ziņojums.

16. Pēc sava lēmuma EIB priekšsēdētājs vēl lūdza izmeklēšanas komitejai paskaidrojumus saistībā ar iespējamu disciplinārlietas uzsākšanu, un komiteja iesniedza noslēguma piezīmes 2016. gada 12. janvārī. Pēc tam apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniedza samierināšanas lūgumu atbilstoši EIB Personāla reglamenta 41. pantam.

17. 2016. gada 29. jūnijā saskaņā ar Samierināšanas komisijas 2016. gada 22. aprīļa secinājumiem EIB priekšsēdētājs konstatēja, ka samierināšanas procedūra ir bijusi neveiksmīga.

18. 2016. gada 22. jūlijā apelācijas sūdzības iesniedzēja cēla prasību Vispārējā tiesā, lai panāktu it īpaši to, ka tiek atcelts EIB priekšsēdētāja lēmums, kā arī izmeklēšanas komitejas ziņojums, un to, ka EIB tiek piespriests viņai izmaksāt summu 20 000 EUR apmērā kā tā morālā kaitējuma atlīdzību, kas viņai esot nodarīts, kā arī summu 977 EUR (ar PVN) apmērā un papildus 5850 EUR par medicīniskajiem izdevumiem, kas esot radušies pēc minētā kaitējuma.

19. Prasības pirmajā instancē atbalstam apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā izvirzīja divus pamatus. Pirmais pamats attiecās uz izmeklēšanas procedūras noteikumu pārkāpumu, kā arī apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālo tiesību atbilstoši 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") 6. pantam un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. pantam pārkāpumu, ņemot vērā to, ka vairāki izmeklēšanas procedūras posmi neesot tikuši ievēroti. Otrais pamats attiecās uz ECPAK 8. panta pārkāpumu, kā arī Hartas 7. panta pārkāpumu, ņemot vērā to, ka izmeklēšanas komitejas ziņojumā, kā arī EIB priekšsēdētāja lēmumā esot bijuši ietverti pamatojuma elementi, kas attiecas uz apelācijas sūdzības iesniedzējas privāto dzīvi, it īpaši saistībā ar psihisko veselību, kam nebija nozīmes attiecībā uz izmeklēšanas priekšmetu. Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka ar šīm nelikumībām var pamatot EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšanu, kā arī EIB ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos.

20. Ar 2017. gada 13. jūlija spriedumu (turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums")[5] Vispārējā tiesa vispirms kopumā noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas prasījumus par kaitējuma atlīdzību, uzskatot, ka neviens no apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumiem neliecina par nelikumīgu rīcību, ko var pārmest EIB. Turpinot, ņemot vērā to, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja norādīja, ka apgalvotās nelikumības, ar ko bija pamatoti prasījumi par atcelšanu, atbilda rīcībai, kas bija pārmesta EIB, pamatojot prasījumus par kaitējuma atlīdzību, Vispārējā tiesa secināja, ka ir jānoraida arī prasījumi par atcelšanu.

IV. Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

21. Ar 2017. gada 22. septembra procesuālo rakstu apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniedza šo apelācijas sūdzību par Vispārējās tiesas spriedumu.

22. Apelācijas sūdzības iesniedzējas prasījumi Tiesai ir šādi:

– pilnībā atcelt pārsūdzēto spriedumu;

– atcelt EIB priekšsēdētāja 2015. gada 16. oktobra lēmumu neturpināt izskatīt apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniegto sūdzību par seksuālu uzmākšanos un atcelt EIB izmeklēšanas komitejas 2015. gada 14. septembra ziņojumu (tostarp rediģēt ziņojumu, kā plašāk aprakstīts turpmāk tekstā);

– piespriest EIB viņai atlīdzināt medicīniskos izdevumus, kuri radās nodarītā kaitējuma dēļ i) 977 EUR (ar PVN) apmērā kā izdevumus, kas ir radušies līdz šim, un ii) provizorisku summu 5850 EUR apmērā par medicīniskajiem izdevumiem nākotnē;

– piespriest EIB viņai atlīdzināt zaudējumus saistībā ar nodarīto morālo kaitējumu 20 000 EUR apmērā;

– piespriest EIB atlīdzināt izdevumus saistībā ar šo tiesvedību 35 100 EUR (ar PVN) apmērā;

– piespriest EIB atlīdzināt izdevumus saistībā ar šo pārsūdzības tiesvedību un tiesvedību Vispārējā tiesā;

– nodot lietu atpakaļ, lai panāktu atkārtotu procedūru atbilstoši EIB politikai attiecībā uz cieņu darbā un/vai jaunu EIB priekšsēdētāja lēmumu.

5 Vispārējās tiesas spriedums, 2017. gada 13. jūlijs, OZ/EIB (T-607/16, nav publicēts, EU:T:2017:495).

23. EIB prasījumi Tiesai ir šādi:

– noraidīt apelācijas sūdzību;

– piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

24. Gan apelācijas sūdzības iesniedzēja, gan EIB bija pārstāvētas 2018. gada 26. septembra tiesas sēdē.

V. Juridiskais vērtējums

25. Apelācijas sūdzības iesniedzēja savas apelācijas atbalstam izvirza trīs pamatus, kas attiecas uz, pirmkārt, Hartas 47. panta, kā arī ECPAK 6. panta pārkāpumu, otrkārt, Hartas 7. panta, kā arī ECPAK 8. panta pārkāpumu un, treškārt, piekļuves liegšanu tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.

26. Pirmais pamats būtībā attiecas uz Vispārējās tiesas veikto izmeklēšanas procedūras vērtējumu saistībā ar politiku attiecībā uz cieņu darbā prasībām un apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālajām tiesībām atbilstoši Hartas 47. pantam un ECPAK 6. pantam. Šis pamats ir sadalīts četrās daļās attiecībā uz dažādām, kā apgalvots, Vispārējās tiesas pieļautām kļūdām: sūdzības iesniedzējas rīcībā esošo procesuālo tiesību apjoma kļūdainu noteikšanu, izmeklēšanas procedūru regulējošo termiņu neievērošanas seku trūkumu, izmeklēšanas komitejas pareiza sastāva kļūdainu vērtējumu un apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentu noraidīšanu, ar ko tika apstrīdēta viņas sūdzības konfidenciāla izskatīšana.

27. Otrais un trešais pamats attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus, ar kuriem tiecās pierādīt vairāku izmeklēšanas komitejas ziņojumā ietverto elementu nelikumību, it īpaši ņemot vērā Hartas 7. pantu un ECPAK 8. pantu; ar šiem elementiem esot bijis pamatots EIB priekšsēdētāja lēmums noraidīt sūdzību kā nepamatotu.

A. Par pieņemamību

28. Pirmkārt, ir jānorāda, ka prasība Vispārējā tiesā par EIB priekšsēdētāja 2015. gada 16. oktobra lēmumu, lai arī tika iesniegta 2016. gada 22. jūlijā, proti, vairāk nekā deviņus mēnešus pēc šī lēmuma pieņemšanas, nebija nepieņemama [6]. No judikatūras izriet, ka trīs mēnešu termiņš, kas EIB Personāla reglamenta 41. panta pirmajā daļā paredzēts prasības celšanai Vispārējā tiesā [7], tika pārtraukts atbilstoši šī paša reglamenta 41. panta trešajai daļai uzsāktās samierināšanas procedūras laikā [8]. Lai arī šī procedūra nav obligāta, tās izmantošana nedrīkst ietekmēt attiecīgās personas tiesības vērsties Savienības tiesā [9]. Šī iemesla dēļ ir jāuzskata, ka termiņš prasības celšanai sākās tikai dienā, kurā tika pieņemts galīgais lēmums, ar ko tika konstatēts, ka samierināšanas procedūra bija neveiksmīga, šajā gadījumā 2016. gada 29. jūnijā.

6 Attiecībā uz Tiesas kompetenci pēc savas iniciatīvas pirmo reizi apelācijas tiesvedībā norādīt uz Vispārējā tiesā celtas prasības nepieņemamību skat. 2009. gada 23. aprīļa spriedumu *Sahlstedt* u.c./Komisija (C-362/06 P, EU:C:2009:243, 22. punkts).

7 Šis termiņš EIB Personāla reglamentā tika iekļauts pēc 2013. gada 28. februāra sprieduma *Arango Jaramillo* u.c./EIB, pārskatīšana (C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134), pieņemšanas. Vispārējā tiesa tomēr uzskata, ka šī jaunā redakcija ir piemērojama tikai gadījumā, ja personāla loceklis ir pieņemts darbā pēc 2013. gada; skat., piemēram, Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 4. oktobris, PD/EIB (T-615/16, nav publicēts, EU:T:2018:642, 48. punkts). Katrā ziņā no iepriekš minētā Tiesas sprieduma attiecībā uz situāciju pirms 2013. gada izriet, ka pat prasības par EIB piedēvējamu aktu celšana, pārsniedzot trīs mēnešu termiņu, nav uzreiz uzskatāma par tādu, kas veikta nesaprātīgā termiņā.

8 Šajā nozīmē skat. ģenerāladvokāta P. Mengoci [*P. Mengozzi*] viedokli lietā *Arango Jaramillo* u.c./EIB, pārskatīšana, (C-334/12 RX-II, EU:C:2012:733, 51. punkts), un Vispārējās tiesas spriedumus, 2001. gada 6. marts, *Dunnett* u.c./EIB (T-192/99, EU:T:2001:72, 56. punkts), kā arī Civildienesta tiesas spriedumu, 2014. gada 10. jūlijs, CG/EIB (F-95/11 un F-36/12, EU:F:2014:188, 80. punkts).

9 Pirms EIB Personāla reglamenta pārskatīšanas 2013. gadā pēc 2013. gada 28. februāra sprieduma *Arango Jaramillo* u.c./EIB, pārskatīšana (C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134), pieņemšanas samierināšanas procedūras izmantošana nebija obligāta.

29. Otrkārt, EIB pret apelācijas sūdzību izvirza divus iebildumus par nepieņemamību. Tā apgalvo, pirmkārt, ka apelācijas sūdzība nevienā konkrētā punktā neatsaucas uz pārsūdzēto spriedumu un, otrkārt, ka tā galvenokārt tikai atkārto argumentus, kas jau tikuši izklāstīti prasībā pirmajā instancē.

30. Attiecībā uz pirmo iebildi par nepieņemamību pietiek konstatēt, ka iebildumam nav faktiska pamatojuma, ņemot vērā to, ka apelācijas sūdzības zemsvītras piezīmēs patiešām ir atsauces uz konkrētiem pārsūdzētā sprieduma punktiem. Turklāt katrā ziņā Tiesas Reglamenta 169. panta 2. punktā nav uzlikts formāls pienākums minēt pārsūdzētā sprieduma punktu numerāciju. Pietiek ar to, ka apelācijas sūdzībā ietvertie argumenti ļauj Tiesai noteikt Vispārējās tiesas argumentāciju, kurā esot pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā, tā, lai tā var īstenot tai piekritīgo uzdevumu attiecīgajā jomā un veikt tiesiskuma pārbaudi [10].

31. Attiecībā uz otro iebildi par nepieņemamību ir jānorāda, ka lielākā daļa apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīto argumentu attiecas galvenokārt uz Vispārējās tiesas veikto juridisko vērtējumu. No Tiesas judikatūras izriet, ka, ja viens no lietas dalībniekiem apstrīd Vispārējās tiesas veikto Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā [11].

32. Tomēr citādi ir ar apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentiem attiecībā uz to, ka Vispārējā tiesa ir noraidījusi iebildumu par izmeklēšanas komitejas sastāvu un sūdzības konfidenciālu izskatīšanu (pirmā pamata trešā un ceturtā daļa). Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēja vienīgi atkārto faktiska rakstura argumentus, kas jau tika izklāstīti pirmajā instancē. Viņa it īpaši atkārto kritiku, saskaņā ar kuru nosauktajām personām nebija nepieciešamās kvalifikācijas un objektivitātes, tādējādi cenšoties apšaubīt Vispārējās tiesas veikto faktu vērtējumu, tomēr neminot to sagrozīšanu. Līdz ar to šie argumenti ir jānoraida kā nepieņemami atbilstoši LESD 256. panta 1. punkta otrajai daļai un Tiesas statūtu 58. pantam, saskaņā ar kuru Tiesas veiktā likumības pārbaude apelācijas tiesvedībā ir tikai par tiesību jautājumiem.

33. Kas attiecas, treškārt, uz apelācijas sūdzības iesniedzējas lūgumu rediģēt izmeklēšanas komitejas ziņojuma elementus, kas atzīti par prettiesiskiem, pietiek konstatēt, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 22. un 23. punktā pamatoti lēma, ka Savienības tiesām nav kompetences dot rīkojumus iestādēm [12]. Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzībā nav apstrīdējusi šo sprieduma daļu. Tādējādi arī šis prasījums uzreiz ir jānoraida kā nepieņemams.

34. Tāpat, lai arī Vispārējās tiesas sprieduma, kā arī attiecīgā gadījumā EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšana, protams, var būt par iemeslu iespējamas jaunas izmeklēšanas procedūras uzsākšanai EIB, tomēr Tiesai nav pienākuma dot rīkojumu par šādu atkārtotu uzsākšanu, ņemot vērā to, ka administrācijai ir jāveic pasākumi, lai izpildītu Tiesas spriedumu [13]. No tā izriet, ka arī pēdējais apelācijas sūdzības prasījums ir nepieņemams.

10 Šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Cartoon Network*/ITSB (C-670/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:2024, 42.–46. punkts), un spriedumu, 2013. gada 7. novembris, *Wam Industriale*/Komisija (C-560/12 P, nav publicēts, EU:C:2013:726, 44. punkts). Šo Reglamenta 169. panta 2. punkta interpretāciju turklāt apstiprina šīs normas formulējums citās valodu versijās, kas nav franču valoda, kā, piemēram, vācu, angļu un poļu valodas versijās.

11 Skat. spriedumu, 2006. gada 26. oktobris, *Koninklijke Coöperatie Cosun*/Komisija (C-68/05 P, EU:C:2006:674, [54]. punkts), un, konkrētāk attiecībā uz administratīvas procedūras norises vērtējumu – manus secinājumus lietā *Wunenburger*/Komisija (C-362/05 P, EU:C:2007:104, 77. punkts), kā arī spriedumu minētajā lietā, 2007. gada 7. jūnijs, *Wunenburger*/Komisija (C-362/05 P, EU:C:2007:322, 92. punkts).

12 Spriedums, 2002. gada 23. aprīlis, *Campogrande*/Komisija (C-62/01 P, EU:C:2002:248, 43. punkts).

13 Tiesas Reglamenta 113. panta 1. punktā ir noteikts, ka apelācijas tiesvedībā apelācijas sūdzības iesniedzēja prasījumiem ir jābūt vērstiem uz visa Vispārējās tiesas sprieduma vai kādas tā daļas atcelšanu un attiecīgā gadījumā uz to, ka tiek pilnībā vai daļēji apmierināti prasījumi, kādus lūgts apmierināt pirmajā instancē; skat. spriedumu, 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija (C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 205. punkts).

B. Par lietas būtību

35. Apelācijas sūdzības iesniedzēja Tiesai lūdz gan atcelt Vispārējās tiesas spriedumu, gan atcelt EIB priekšsēdētāja lēmumu un [atzīt] EIB ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos.

36. Tādējādi vispirms ir jāvērtē, vai kļūdas tiesību piemērošanā, ko pārmet Vispārējai tiesai, ir tādas, ar ko var pamatot pārsūdzētā sprieduma atcelšanu (1. un 2. apakšpunkts). Apstiprinošas atbildes gadījumā pēc tam būs jāatbild uz jautājumu, vai tiesvedības stadija ļauj lietu izspriest un vai kļūdas, ko pārmet EIB, attiecīgā gadījumā pamato EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšanu, kā arī EIB ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos (3. apakšpunkts).

1. Par apelācijas sūdzību

a) Par pirmo pamatu

37. Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja iebilst pret to, ka Vispārējā tiesa, izvērtējusi izmeklēšanas procedūras norisi, secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas minētās nelikumības nav viņas procesuālo tiesību pārkāpums atbilstoši Hartas 47. pantam un ECPAK 6. pantam un ka ar tām tādējādi nevar pamatot ne EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšanu, ne EIB ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos.

1) Par pirmā pamata pirmo daļu attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālo tiesību apjoma kļūdainu noteikšanu

38. Apelācijas sūdzības iesniedzēja Vispārējai tiesai pārmet, ka tā ir pārkāpusi viņas tiesības, kas izriet no Hartas 47. panta un ECPAK 6. panta, pārsūdzētā sprieduma 52. punktā lemjot, ka sūdzības iesniedzēja tiesības seksuālas uzmākšanās izmeklēšanas procedūrā atbilstoši politikai attiecībā uz cieņu darbā ir ierobežotākas nekā atbildētāja tiesības. Pamatojoties uz šo kļūdaino premisu, Vispārējā tiesa esot kļūdaini noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzējas minētās procesuālās nelikumības.

39. Konkrētāk, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principu, sacīkstes principu, kā arī apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības uz aizstāvību, uzskatot, ka bija likumīgi, ka izmeklēšanas komiteja tai nepaziņoja personas, kura apsūdzēta vardarbībā, un personu, kuras tika uzklausītas izmeklēšanas gaitā, apgalvojumus, kas bija par pamatu lēmumam noraidīt sūdzību.

40. Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja Vispārējai tiesai pārmet, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka bija pietiekami ar to, ka izmeklēšanas komiteja uzklausīja tikai divus no vienpadsmit apelācijas sūdzības iesniedzējas ieteiktajiem lieciniekiem ar pamatojumu, ka tai nebija nekāda pienākuma uzklausīt visus lieciniekus, ko ieteikusi kāda procesā iesaistītā puse.

41. Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, lemjot, ka ir likumīgi, ka izmeklēšanas komiteja noraidīja medicīniskos atzinumus, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja bija iesniegusi savas sūdzības atbalstam, tādēļ ka šie atzinumi bija sagatavoti pēc strīdīgo faktu norises. Šādi ierobežojot viņas iespēju sniegt pierādījumus, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības tikt uzklausītai un viņas tiesības uz aizstāvību.

42. Vispārējās tiesas atbilde uz apelācijas sūdzības iesniedzējas pirmajā instancē izvirzītajiem iebildumiem attiecībā uz to, ka EIB ir pārkāpusi viņas tiesības izmeklēšanas procedūrā, ir pamatota ar Civildienesta tiesas judikatūru [14], kuru ir apstiprinājusi Vispārējā tiesa [15] un saskaņā ar kuru sūdzības iesniedzēja situāciju psiholoģiskas vardarbības izmeklēšanas procedūrā nevar pielīdzināt tās personas situācijai, kas ir sūdzības priekšmets, un ka līdz ar to sūdzības iesniedzējs nevar atsaukties uz tām pašām procesuālajām tiesībām kā apsūdzētā persona.

43. Tā kā šī judikatūra ir izstrādāta tādu lietu kontekstā, kuras regulē Civildienesta noteikumi, vispirms ir jāatgādina galvenās tādas procedūras raksturiezīmes, ko uzsāk pēc lūguma sniegt palīdzību atbilstoši šiem noteikumiem, kā arī izmeklēšanas procedūras, par kuru šajā lietā ir runa, raksturiezīmes (i) apakšpunkts). Pēc tam es no tā izdarīšu secinājumus attiecībā uz procesuālajām tiesībām, kas ir jāatzīst dažādajām šādā procedūrā iesaistītajām personām (ii) apakšpunkts). Visbeidzot es vērtēšu, vai šīs prasības ir ievērotas šajā lietā (iii) apakšpunkts).

i) Administratīvas izmeklēšanas procedūras par vardarbību Savienības iestādēs

44. Prasība, ka Savienības administrācijai ir jāiesaistās, lai atbalstītu personāla locekli, kas uzskata, ka ir cietis no vardarbības vai kāda cita veida iebiedēšanas, izriet no minētās administrācijas pienākuma sniegt palīdzību, kurš, ciktāl runa ir par darba attiecībām, ko regulē Savienības Civildienesta noteikumi, ir minēts šo pašu noteikumu 24. pantā. Pēc palīdzības lūguma iesniegšanas atbilstoši šiem noteikumiem seko administratīva izmeklēšana ar mērķi konstatēt faktus un, zinot lietas apstākļus, atbilstoši rīkoties. No tā izriet, ka administratīvās izmeklēšanas mērķis nav sankcija par kādu rīcību, bet gan ar to vispirms tiecas noteikt, vai administrācijai ir jāiesaistās ierēdņa atbalstam [16]. Šim nolūkam pietiek, ka ir iesniegti sākotnējie pierādījumi par apgalvojumu patiesumu, tomēr iepriekš neparedzot rezultātu iespējamajai disciplinārlietai, kas tiks uzsākta pēc tam [17].

45. Līdzīgi EIB politika attiecībā uz cieņu darbā saistībā ar darba attiecībām, kuras regulē EIB Personāla reglaments, paredz formālu procedūru, kuras ietvaros iespējamajam cietušajam ir iespēja oficiāli iesniegt sūdzību, par kuru uzsāk izmeklēšanas procedūru. Tomēr ir jānorāda, ka šī procedūra atšķiras no izmeklēšanas procedūras, ko uzsāk pēc lūguma sniegt palīdzību atbilstoši Civildienesta noteikumiem [18]. Procedūrā, par ko ir runa šajā lietā, kā procedūras iznākums ir paredzēta ne tikai sūdzības noraidīšana vai disciplinārlietas uzsākšana pret personu, kas apsūdzēta vardarbībā, bet arī šādas procedūras uzsākšana pret personu, kas apgalvoja, ka ir cietusi, ja tās sūdzība ir tikusi atzīta par nepamatotu vai ļaunprātīgu. Šajā ziņā tā tātad aptver plašākas iespējas nekā procedūra, kas paredzēta pēc lūguma sniegt palīdzību atbilstoši Civildienesta noteikumiem.

ii) Par ieinteresēto personu procesuālajām tiesībām vardarbības izmeklēšanas procedūrā

46. Vispārējai tiesai nesen bija iespēja atgādināt kontekstu, kādā ir attīstījusies šo secinājumu 42. punktā minētā judikatūra attiecībā uz lūgumiem sniegt palīdzību atbilstoši Civildienesta noteikumiem, kā arī precizēt tās apjomu [19].

14 Civildienesta tiesas spriedums, 2015. gada 16. decembris, *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153, 43. punkts).

15 Vispārējās tiesas spriedums, 2015. gada 23. septembris, *Cerafogli*/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678, 40. punkts).

16 Skat. Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 68., 71. un 72. punkts), Civildienesta tiesas spriedumus, 2012. gada 16. maijs, *Skareby*/Komisija (F-42/10, EU:F:2012:64, 46. punkts), 2013. gada 23. oktobris, BQ/Revīzijas palāta (F-39/12, EU:F:2013:158, 72. punkts), 2014. gada 10. jūlijs, CG/EIB (F-103/11, EU:F:2014:185, 148. punkts),. Šī iesaistīšanās var būt disciplinārlietas veidā pret iespējamo vardarbības izdarītāju, bet arī kā pārcelšanas pasākums; skat. Civildienesta tiesas spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Q/Komisija (F-52/05, EU:F:2008:161, 207.–213. punkts).

17 Skat. Civildienesta tiesas spriedumu, 2015. gada 16. decembris, *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153, 41. punkts).

18 Nesen Vispārējā tiesa 2018. gada 29. jūnija spriedumā HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 77. un 78. punkts) uzsvēra atšķirību attiecībā uz terminoloģiju, proti, starp "sūdzību", kas paredzēta Eiropas Centrālās bankas (ECB) personālam piemērojamajos noteikumos (kas šajā ziņā ir līdzīgi EIB iekšējiem noteikumiem), un "lūgumu sniegt palīdzību" atbilstoši Civildienesta noteikumiem.

19 Skat. Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393).

47. No šiem precizējumiem izriet, ka Vispārējās tiesas judikatūra netiecas ne ierobežot sūdzības iesniedzēja vardarbības izmeklēšanas procedūrā procesuālās tiesības, ne arī viņam *a priori* radīt mazāk labvēlīgu situāciju nekā atbildētājam – iespējamajam vardarbības izdarītājam [20]. Drīzāk ir runa par to, ka tiek izdarīts nošķirums starp, pirmkārt, administratīvu izmeklēšanas procedūru, kas uzsākta pēc lūguma sniegt palīdzību atbilstoši Civildienesta noteikumiem, un, otrkārt, disciplinārlietu, kas vajadzības gadījumā tiek uzsākta pēc tam [21]. Ja administratīvo procedūru, Vispārējās tiesas ieskatā, principā regulējot tiesības, kas izriet no Hartas 41. panta, tad tieši tiesības uz aizstāvību esot piemērojamas vienīgi disciplinārlietas stadijā [22].

48. Ir tiesa, ka Vispārējā tiesa atzīst, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana visos atklātajos procesos, kas vērsti pret personu un kuru rezultātā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs akts, ir Savienības tiesību pamatprincips un tas ir jāievēro pat tad, ja attiecībā uz konkrēto procesu nav nekāda tiesiskā regulējuma [23]. Tomēr, ņemot vērā to, ka personas, kura iesniegusi lūgumu sniegt palīdzību, loma galvenokārt pastāv tās labā sadarbībā ar administratīvo izmeklēšanu, lai konstatētu faktus, Vispārējā tiesa no tā secina, ka šo procedūru nevar uzskatīt par tādu, kas ir uzsākta pret šo personu [24]. Turpretī Vispārējā tiesa atzīst, ka personai, kas apsūdzēta vardarbībā, jau kopš procedūras sākuma ir jābūt iespējai aizstāvēties pret apsūdzībām, kuras pret to vērstas [25]. Līdz ar to attiecīgo lomu dēļ, kādas tām ir izmeklēšanas procedūrā, Vispārējā tiesa vairākos spriedumos lēma, ka iesaistīto personu procesuālās tiesības ir atšķirīgas.

49. Šajā ziņā tomēr ir jākonstatē, ka katrā ziņā Hartas 41. pantu piemēro ikvienā administratīvajā procedūrā neatkarīgi no tās apsūdzošā vai izmeklēšanas rakstura un ar to it īpaši ir nostiprinātas ikvienas personas tiesības tikt uzklausītai, pirms pret to tiek veikts nelabvēlīgs pasākums. Turklāt ir jāatgādina, ka arī sacīkstes princips ir piemērojams ikvienā procesā, kuras rezultātā var pieņemt lēmumu, kas var būtiski ietekmēt personas intereses [26]. Līdz ar to nav galīgi jāatrisina jautājums par to, vai administratīva izmeklēšanas procedūra, vienalga, vai to regulē Civildienesta noteikumi vai EIB politikas attiecībā uz cieņu darbā noteikumi, ietilpst Hartas 47. un 48. panta piemērošanas jomā [27].

50. Lai arī, protams, ir tiesa, ka kopš procedūras sākuma personai, kas apsūdzēta vardarbībā, pastāv risks, ka pret viņu var tikt veikts nelabvēlīgs pasākums Hartas 41. panta 2. punkta izpratnē, proti, pieņemts lēmums apmierināt lūgumu sniegt palīdzību, tāpat ir jānorāda, ka izmeklēšanas procedūra var arī būt nelabvēlīga personai, kas ir iesniegusi šo lūgumu. Šāds it īpaši ir gadījums, ja izmeklēšanas procedūrā izrādās, ka lūgums sniegt palīdzību tiks noraidīts [28]. Līdz ar to, tāpat kā personai, kas

20 Skat. Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 69. un 70. punkts).

21 Skat. Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 71. un 72. punkts).

22 Līdzīgās iezīmes starp disciplinārlietu un krimināllietu ģenerāladvokāts K. Rēmers [*K. Roemer*] ir iztirzājis secinājumos lietā *Van Eick*/Komisija (35/67, nav publicēts, EU:C:1968:32, 510. lpp.), un ģenerāladvokāts Z. Albērs [*S. Alber*] – secinājumos lietā *Tzoanos*/Komisija (C-191/98 P, EU:C:1999:127, 27. punkts).

23 Spriedumi, 2006. gada 9. novembris, Komisija/*De Bry* (C-344/05 P, EU:C:2006:710, 37. punkts), un 2016. gada 14. jūnijs, *Marchiani*/Parlaments (C-566/14 P, EU:C:2016:437, 51. punkts). Lēmumu, ar kuru izbeidz norīkojumu, nevar uzskatīt par procedūru, kas uzsākta pret attiecīgo personu, šīs judikatūras izpratnē; skat. spriedumu, 2004. gada 29. aprīlis, Parlaments/*Reynolds* (C-111/02 P, EU:C:2004:265, 57. punkts). Tomēr disciplinārlieta ir jāuzskata par procedūru, kas uzsākta pret attiecīgo personu, šīs judikatūras izpratnē, un tas pamato tiesību uz aizstāvību piemērošanu, kā tās paredzētas Civildienesta noteikumu IX pielikumā.

24 Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 66. punkts); tajā atkārtots risinājums, ko Civildienesta tiesa izmantojusi spriedumos, 2012. gada 16. maijs, *Skareby*/Komisija (F-42/10, EU:F:2012:64, 46.–48. punkts), 2015. gada 6. oktobris, CH/Parlaments (F-132/14, EU:F:2015:115, 57. punkts), un 2013. gada 23. oktobris, BQ/Revīzijas palāta (F-39/12, EU:F:2013:158, 72. punkts).

25 Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 69. punkts).

26 Skat. spriedumus, 2009. gada 2. decembris, Komisija/Īrija u.c. (C-89/08 P, EU:C:2009:742, 50. punkts), un 2010. gada 9. marts, *ERG* u.c. (C-379/08 un C-380/08, EU:C:2010:127, 54. punkts), kā arī attiecībā uz civildienesta jomu skat. spriedumus, 1982. gada 6. oktobris, *Alvarez* /Parlaments (206/81, EU:C:1982:333, 6. punkts), un 1983. gada 17. novembris, *Tréfois*/Tiesa (290/82, EU:C:1983:334, 19. punkts). Attiecībā, konkrētāk, uz sūdzības par vardarbību noraidījumu skat. Vispārējās tiesas spriedumu, 2015. gada 23. septembris, *Cerafogli*/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678, 35. un 41. punkts).

27 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pārkāpusi viņas tiesības tikt uzklausītai, kā arī sacīkstes principu, principus, kas ir nostiprināti arī ar Hartas 41. pantu, šīs lietas risinājumam nav nozīmes tam, ka viņa šos principus faktiski saista ar Hartas 47. pantu, kā arī ECPAK 6. pantu.

28 Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 73. punkts).

apsūdzēta vardarbībā, ir jābūt iespējai aizstāvēties pret apsūdzībām, kuras pret viņu vērstas, un tas pamato to, ka šai personai ir jātiek uzklausītai, iespējams, vairākkārt, izmeklēšanas laikā, arī sūdzības iesniedzējam tāpat ir jātiek uzklausītam par iemesliem, uz kuriem administrācija tiecas atsaukties attiecīgā gadījumā viņa lūguma noraidījuma pamatojumam [29]. Tas turklāt ir arī ticis atzīts Vispārējās tiesas judikatūrā [30].

51. Tā kā administrācijai ir pienākums sniegt visām iesaistītajām personām iespēju atbilstoši [31] paust savu viedokli, manuprāt, tas ietver to, ka sūdzības iesniedzējam ir jābūt iespējai apstrīdēt visus elementus, uz kuru pamata kompetentā iestāde ir nodomājusi pieņemt lēmumu par noraidīšanu, vienalga, vai ir runa par liecinieku apgalvojumiem vai citiem avotiem, un iesniegt visus pierādījumus šajā saistībā. Kā izriet no Vispārējās tiesas judikatūras šajā ziņā, it īpaši nevar uzskatīt, ka vienīgi ar to, ka ir ņemta vērā sākotnējā sūdzība vai iepriekšēji konstatējumi, jau pietiek, lai secinātu, ka ir ievērotas sūdzības iesniedzēja tiesības tikt uzklausītam. It īpaši var izrādīties nepieciešams dot sūdzības iesniedzējam iespēju darīt zināmus savus apsvērumus par izmeklēšanas ziņojuma projektu [32].

52. Šie apsvērumi, kas attiecas uz jebkuru administratīvo izmeklēšanu vardarbības jomā, *a fortiori* ir spēkā attiecībā uz izmeklēšanas procedūru, kas uzsākta atbilstoši EIB iekšējiem noteikumiem, jo tajos ir paredzēta iespēja pieņemt vairākus lēmumus, kas var būt nelabvēlīgi sūdzības iesniedzējam Hartas 41. panta 2. punkta izpratnē, tostarp par saukšanu pie personiskās atbildības.

iii) Par apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālo tiesību ievērošanu šajā lietā

– Par apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesībām tikt uzklausītai par atbildētāja un liecinieku paziņojumiem

53. No iepriekš minētā izriet, ka, vēlākais, sākot no brīža, kad izrādās, ka sūdzības iesniedzēja sūdzība tiks noraidīta, viņam atbilstoši Hartas 41. pantam ir jābūt tādām pašām procesuālajām tiesībām kā personai, kas apsūdzēta vardarbībā [33]. Līdz ar to sūdzības iesniedzējs, tāpat kā persona, kas apsūdzēta vardarbībā, var prasīt, lai viņu uzklausa, iespējams, pat vairākkārt, par faktiem, kas attiecas uz viņu, it īpaši ciktāl kompetentā iestāde vērtē viņa rīcību.

54. Līdz ar to pretēji tam, ko Vispārējā tiesa lēma pārsūdzētā sprieduma 52. punktā, sūdzības iesniedzēja situācija izmeklēšanas procedūrā atkarībā no lietas apstākļiem noteikti var tikt pielīdzināta personas, kas apsūdzēta vardarbībā, situācijai. Tomēr Vispārējā tiesa lēma, ka izmeklēšanas komisija nepieļāva nelikumību, liedzot iespēju darīt apelācijas sūdzības iesniedzējai zināmu personas, kas apsūdzēta vardarbībā, kā arī liecinieku paziņojumu saturu, lai viņa varētu sniegt apsvērumus. Šajā ziņā Vispārējā tiesa it īpaši pamatojās uz to, ka politikā attiecībā uz cieņu darbā nav paredzēta personas, kas

29 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 9. novembris, Komisija/*De Bry* (C-344/05 P, EU:C:2006:710, 37. un 38. punkts).

30 Spriedumi, 1996. gada 24. oktobris, Komisija/*Lisrestal* u.c. (C-32/95 P, EU:C:1996:402, 21. punkts), 2013. gada 22. oktobris, *Sabou* (C-276/12, EU:C:2013:678, 38. punkts), un 2016. gada 14. jūnijs, *Marchiani*/Parlaments (C-566/14 P, EU:C:2016:437, 51. punkts), 2015. gada 23. septembris, *Cerafogli*/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678, 34. punkts), kā arī 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 69. un 74. punkts).

31 Vispārējās tiesas spriedumi, 2005. gada 8. decembris, *Reynolds*/Parlaments (T-237/00, EU:T:2005:437, 101. punkts), 2005. gada 8. marts, *Vlachaki*/Komisija (T-277/03, EU:T:2005:83, 64. punkts), kā arī spriedums, 2017. gada 20. decembris, *Prequ'Italia* (C-276/16, EU:C:2017:1010, 46. punkts). Par tiesību atbilstoši paust savu viedokli apjomu skat. ģenerāladvokāta M. Pojareša Maduru [*M. Poiares Maduro*] secinājumus lietā Komisija/*De Bry* (C-344/05 P, EU:C:2006:483, 44. un nākamie punkti).

32 Ko Vispārējā tiesa arī prasīja 2015. gada 23. septembra spriedumā *Cerafogli*/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678, 50. punkts) un Civildienesta tiesa – 2013. gada 23. oktobra spriedumā BQ/Revīzijas palāta (F-39/12, EU:F:2013:158, 73. un 74. punkts). 2018. gada 29. jūnija spriedumā lietā HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393) Vispārējā tiesa pat lēma, ka nav pietiekami ar to, ka administrācija ir uzklausījusi prasītāju par iemesliem, uz kuru pamata lūgums ir noraidīts, tai nesniedzot piekļuvi padomdevēju komitejas vardarbības un tās novēršanas darba vietā jomā ziņojumam.

33 Šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 69. punkts).

apsūdzēta vardarbībā, apgalvojumu paziņošana sūdzības iesniedzējam [34]. Tomēr politika attiecībā uz cieņu darbā nevar atkāpties no Savienības tiesību principiem, kas atgādināti šo secinājumu 48. punktā. Šādi lemjot, Vispārējā tiesa tātad nav ievērojusi apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesību tikt uzklausītai izmeklēšanas procedūrā saturu, kā arī sacīkstes principu.

55. Ir skaidrs, ka Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā to, ka sūdzības noraidīšana pati par sevi ir apelācijas sūdzības iesniedzējai nelabvēlīgs akts, lai no tā secinātu, ka bija nepieciešams darīt apelācijas sūdzības iesniedzējai zināmus liecinieku un personas, kas apsūdzēta vardarbībā, paziņojumus, ar kuriem EIB priekšsēdētājs bija nodomājis pamatot savu lēmumu. Fakts, ka tas nav ticis ņemts vērā, ir vēl jo pārsteidzošāks, ciktāl Civildienesta tiesa turklāt jau bija vairākkārt uzsvērusi, ka tas, ka administrācija eventuāli atzīst vardarbības esamību, pats par sevi var radīt labvēlīgas sekas vardarbībā cietušās personas atveseļošanās terapeitiskajā procesā, un tādēļ administrācijai ir atbilstoši jāuzklausa attiecīgā persona pirms viņas sūdzības noraidīšanas [35]. Vēl jo vairāk tas attiecas uz apelācijas sūdzības iesniedzējas gadījumu, kurā sūdzības noraidījumu turklāt papildināja ieteikumi, ar ko viņai bija pārmests, ka viņa pati ir izraisījusi konstatētās problēmas pozitīvas attieksmes trūkuma dēļ.

56. Šajā ziņā no pārsūdzētā sprieduma 48. un 49., kā arī 69. un 71. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa atzina, ka personas, kas apsūdzēta vardarbībā, kā arī liecinieku paziņojumi par apelācijas sūdzības iesniedzējas profesionālo sniegumu, viņas (psihiskās) veselības stāvokli un privātajām problēmām bija izšķirīgi, lai vājinātu apelācijas sūdzības iesniedzējas ticamību un, galu galā, lai EIB priekšsēdētājs noraidītu sūdzību. Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzēja, protams, nevarēja zināt šos faktus brīdī, kad iesniedza savu sūdzību un kad tika uzklausīta, un tā kā viņa arī nevarēja ar tiem iepazīties vēlāk, nevar uzskatīt, ka viņa tika atbilstoši uzklausīta pirms sūdzības noraidīšanas.

57. No tā izriet, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, šādos apstākļos neatzīstot apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības iepazīties ar atbildētāja apsvērumiem, kā arī ar liecību saturu, lai sniegtu apsvērumus vai jaunu informāciju savu apgalvojumu atbalstam. Tas tā vēl jo vairāk ir, ciktāl Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 48. punktā norādīja, ka izmeklēšanas priekšmets patiešām ir mainījies procedūras gaitā, jo EIB priekšsēdētājs paredzēja veikt disciplinārus pasākumus pret apelācijas sūdzības iesniedzēju, kaut gan viņa netika uzklausīta par faktiem, kas pamatoja šīs pārmaiņas.

58. Tas, ka disciplinārlieta galu galā netika ierosināta, nevar likt apšaubīt šo konstatējumu. Pretēji tam, ko EIB pilnvarotais pārstāvis apgalvoja tiesas sēdē, tas, kas Hartas 41. panta izpratnē ir nelabvēlīgs apelācijas sūdzības iesniedzējai, ir sūdzības noraidīšana, nevis tikai tas, ka vēlāk tiek ierosināta disciplinārlieta.

59. Katrā ziņā Vispārējā tiesa nav arī norādījusi apstākļus, kas ļautu atzīt, ka Banka rīkojās, rūpējoties par to, lai novērstu iespēju apelācijas sūdzības iesniedzējai ietekmēt lieciniekus, vai ka citi ar konfidencialitāti saistīti iemesli šajā gadījumā varētu pamatot to, ka viņai tiek liegta piekļuve liecinieku paziņojumiem [36]. Turklāt, ja tas tā būtu, pietiktu paziņot apelācijas sūdzības iesniedzējai tikai liecinieku paziņojumu saturu vai arī saistībā ar izmeklēšanas ziņojumu izmantoto aspektu kopsavilkumu, neizpaužot šo liecību sniedzēju personību.

34 Skat. pārsūdzētā sprieduma 54. punktu.

35 Skat. Civildienesta tiesas spriedumus, 2013. gada 23. oktobris, BQ/Revīzijas palāta (F-39/12, EU:F:2013:158, 72. punkts), un 2015. gada 16. decembris, *De Loecker*/EĀDD (F-34/15, EU:F:2015:153, 43. punkts); skat. tagad arī Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 64. punkts).

36 Vispārējās tiesas spriedums, 2015. gada 23. septembris, *Cerafogli*/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678, 45. punkts). Šajā lietā prasītājai tomēr bija piekļuve izmeklēšanas komitejas ziņojuma projektam, kurā bija apkopoti liecinieku paziņojumi.

60. No iepriekš minētā izriet, ka, šādos apstākļos lemjot, ka izmeklēšanas komitejai nebija pienākuma darīt apelācijas sūdzības iesniedzējai zināmu to personas, kas apsūdzēta vardarbībā, un liecinieku paziņojumu saturu, ar kuriem tā bija paredzējusi pamatot savus ieteikumus, Vispārējā tiesa pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā. Līdz ar to pirmā pamata pirmās daļas pirmais iebildums ir jāapmierina.

– Par apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesībām pieprasīt ieteikto liecinieku uzaicināšanu

61. Apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai arī to, ka tā nosprieda, ka viņas tiesības tikt uzklausītai, kā arī sacīkstes princips neprasa visu viņas ieteikto liecinieku uzaicināšanu.

62. Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar pārsūdzētā sprieduma 55. punktā minēto Civildienesta tiesas judikatūru izmeklēšanas komitejai, tiesa, nav pienākuma uzaicināt visus sūdzības iesniedzēja ieteiktos lieciniekus sakarā ar tās novērtējuma brīvību attiecībā uz izmeklēšanas veikšanu [37]. Tomēr šo novērtējuma brīvību arī regulē labas pārvaldības princips un attiecīgo personu procesuālās tiesības, kas nostiprinātas Hartas 41. pantā. Līdz ar to izmeklēšanas komitejas lēmumi attiecībā uz izmeklēšanas norisi nav tādi, kas sākotnēji nav pakļauti nekādai pārbaudei tiesā. Tādējādi izmeklēšanas komiteja it īpaši nedrīkst bez pamatojuma un attaisnojuma neuzklausīt ieteiktos lieciniekus, bet tai ir jārīkojas tā, lai lietas dalībnieki tiktu uzklausīti taisnīgi, tā, lai tiktu nodrošinātas viņu tiesības tikt uzklausītiem.

63. No šāda viedokļa raugoties, Civildienesta tiesa atzina, ka bija pamatoti neuzaicināt papildu lieciniekus lietā, kurā izmeklēšanas komiteja jau bija uzaicinājusi piecpadsmit no attiecīgās personas ieteiktajiem astoņpadsmit lieciniekiem, kā arī vēl divdesmit citus [38]. No tā var secināt, ka nepastāv pienākums uzaicināt visus lietas dalībnieka ieteiktos lieciniekus, ja izmeklēšanas komiteja uzskata, ka ir guvusi pietiekamu informāciju par faktiem, un ja attiecīgās personas jau ir tikušas atbilstīgi uzklausītas. Tāpat citā lietā Civildienesta tiesa pamatojās uz faktu, ka izmeklētāja rīcībā bija pietiekami daudz informācijas no lietas materiāliem, un apstiprināja šī izmeklētāja lēmumu uzaicināt tikai divpadsmit no prasītājas ieteiktajiem 52 lieciniekiem [39].

64. Tomēr pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa neuzdeva jautājumu, vai komiteja jau bija guvusi pietiekami daudz informācijas un vai apelācijas sūdzības iesniedzēja jau bija tikusi atbilstīgi uzklausīta. No apelācijas sūdzības, gluži pretēji, izriet, ka, pirmkārt, bija tikusi uzaicināta vien mazākā daļa apelācijas sūdzības iesniedzējas ieteikto liecinieku un ka, otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja par to nebija tikusi brīdināta. Šajos apstākļos, vienīgi konstatējot, ka izmeklēšanas komitejai nekādi nebija pienākuma uzaicināt visus apelācijas sūdzības iesniedzējas ieteiktos lieciniekus, Vispārējā tiesa tādējādi ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

65. No tā izriet, ka pirmā pamata pirmās daļas otrais iebildums arī ir jāapmierina.

– Par medicīnisko izziņu noraidīšanu

66. Pārsūdzētā sprieduma 58. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka EIB varēja pamatoti noraidīt medicīniskās izziņas, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja bija iesniegusi kā pierādījumus aktiem, kuri ir vardarbība, ņemot vērā, ka personas, kas bija tās sagatavojušas, nebija bijušas klāt aplūkojamajiem apgalvotajiem aktiem.

37 Skat. Civildienesta tiesas spriedumus, 2012. gada 13. decembris, *Donati*/ECB (F-63/09, EU:F:2012:193, 187. punkts), un 2014. gada 10. jūlijs, CG/EIB (F-103/11, EU:F:2014:185, 157. punkts); skat. tagad arī Vispārējās tiesas spriedumu, 2018. gada 29. jūnijs, HF/Parlaments (T-218/17, EU:T:2018:393, 97.–101. punkts).

38 Civildienesta tiesas spriedums, 2012. gada 13. decembris, *Donati*/ECB (F-63/09, EU:F:2012:193, 187. punkts).

39 Civildienesta tiesas spriedums, 2013. gada 11. jūlijs, *Tzirani*/Komisija (F-46/11, EU:F:2013:115, 125. punkts).

67. Šajā kontekstā ir jānorāda, ka šādas medicīniskās izziņas, protams, var sniegt skaidrojumu par iespējamai no vardarbības cietušajai personai nodarītā kaitējuma esamību vai pat raksturu, ņemot vērā šo izziņu saturu un izsniegšanas dienu. Vispārējā tiesa to turklāt atzina pārsūdzētā sprieduma 58. punktā. Turpretī medicīniskai izziņai nevar piešķirt tādu pašu pierādījuma spēku kā tādas personas tiešai liecībai, kura bijusi klātesoša aplūkojamajam aktam. Tā kā izmeklēšanas mērķis tomēr ir noteikt konkrētu sūdzības iesniedzēja apgalvotu aktu esamību, kā arī tos izvērtēt, ņemot vērā seksuālas uzmākšanās definīciju, Vispārējā tiesa tādējādi pamatoti nosprieda, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniegtās medicīniskās izziņas nevar izmantot, lai noteiktu šo notikumu norisi [40].

iv) Starpsecinājumi

68. No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka tiesības, uz kurām izmeklēšanā varēja atsaukties apelācijas sūdzības iesniedzēja, bija šaurākas nekā tās, kas bija personai, kura apsūdzēta vardarbībā, un ka tādējādi viņai nebija tiesību uzzināt šīs personas, kā arī liecinieku paziņojumu saturu un precizēt savus apsvērumus šajā saistībā vai pieprasīt papildu liecinieku uzaicināšanu, ciktāl tas būtu bijis nepieciešams, lai tiktu ievērotas viņas tiesības tikt uzklausītai.

2) Par pirmā pamata otro daļu attiecībā uz izmeklēšanas procedūru regulējošo termiņu neievērošanas seku neesamību

69. Pirmā pamata otrās daļas priekšmets ir Vispārējās tiesas vērtējums par dažu politikā attiecībā uz cieņu darbā paredzēto termiņu neievērošanas sekām. Pārsūdzētā sprieduma 47.–49. punktā Vispārējā tiesa lēma, ka, lai gan minētie termiņi nebija ievēroti, EIB nevar pārmest nekādu nelikumīgu rīcību, ņemot vērā to, ka uzaicināšana uz uzklausīšanu, kā arī lēmums tika darīti zināmi apelācijas sūdzības iesniedzējai saprātīgā termiņā un ka EIB bija rīkojusies ar rūpību. Apelācijas sūdzības iesniedzēja turpretī uzskata, ka Vispārējai tiesai būtu vajadzējis secināt, ka aplūkojamie termiņi ir stingri saistoši.

70. Vispirms ir jākonstatē, ka politikai attiecībā uz cieņu darbā kā EIB iekšējiem noteikumiem ir juridiski saistošs spēks, ko turklāt Vispārēja tiesa ir atzinusi pārsūdzētā sprieduma 33. punktā [41]. Līdz ar to pretēji tam, ko tomēr, šķiet, Vispārējā tiesa apgalvo pārsūdzētā sprieduma 47. punktā, šajos noteikumos paredzētos termiņus nevar uzskatīt par vienkāršiem indikatīviem labas pārvaldības mērķiem nolūkā veicināt procedūras norisi saprātīgā termiņā [42].

71. Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka pat ar saistoša termiņa pārkāpumu pašu par sevi visos gadījumos nevar pamatot aplūkojamās procedūras beigās pieņemta akta atcelšanu [43]. Šajos apstākļos Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 47. punktā ir pamatoti balstījusies uz premisu, ka termiņu neievērošanas sekas var vērtēt vienīgi atbilstīgi lietas īpašajiem apstākļiem.

72. Šajā ziņā ir jānorāda, ka politika attiecībā uz cieņu darbā dažādiem izmeklēšanas procedūras posmiem nosaka ļoti īsus termiņus, reizēm tik īsus kā piecas darbadienas. Ņemot vērā izmeklēšanas iespējamo nopietno ietekmi uz attiecībām komandas iekšienē un sūdzības iesniedzēja ietekmējamo situāciju, kā arī personas, kas apsūdzēta vardarbībā, ieinteresētību pēc iespējas ātrāk attaisnoties pret visām pret to vērstajām apsūdzībām, ar šiem termiņiem tiecas izvairīties no jebkādas nenoteiktības situācijas turpināšanās. No tā izriet, ka izmeklēšanas procedūru regulējošo termiņu mērķis nav vienīgi noteikt laika ierobežojumu šai procedūrai, bet arī aizstāvēt iesaistīto personu intereses.

40 Saskaņā ar šo loģiku Tiesa apstiprināja spriedumu, kurā Vispārējā tiesa nosprieda, ka izmeklēšanas komiteja pamatoti nebija uzaicinājusi liecinieku, kas nedz pilnīgi, nedz daļēji nebija bijuši klātesoši aplūkojamajā incidentā; skat. rīkojumu, 1997. gada 16. oktobris, *Dimitriadis* /Revīzijas palāta (C-140/96 P, EU:C:1997:493, 38. punkts).

41 Skat. arī Civildienesta tiesas spriedumu, 2014. gada 11. novembris, *De Nicola*/EIB (F-52/11, EU:F:2014:243, 143. punkts).

42 Šajā nozīmē skat. Vispārējās tiesas spriedumu, 2005. gada 10. maijs, *Piro*/Komisija (T-193/03, EU:T:2005:164, 78. punkts).

43 Spriedums, 2010. gada 20. maijs, *Gogos*/Komisija (C-583/08 P, EU:C:2010:287, 56. punkts).

73. Tomēr ar šo mērķi nevar pamatot ārpus termiņa pieņemta lēmuma atcelšanu. Gluži pretēji, lēmuma atcelšana tikai tādēļ, ka tas ir pieņemts ārpus termiņa, tieši liktu turpināties nenoteiktības situācijai, no kā tiecas izvairīties ar termiņu palīdzību.

74. Katrā ziņā no pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka termiņa neievērošana var dot tiesības uz atlīdzību. Šajā kontekstā Savienības tiesai ir kopumā jānovērtē situācija, lai noteiktu, vai procedūras ilgums ir bijis nesaprātīgs [44]. Šajā lietā ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa, uzdodot jautājumu par to, vai uzaicināšana uz uzklausīšanu un EIB priekšsēdētāja lēmuma paziņošana notika saprātīgā termiņā, ņemot vērā esošos apstākļus, ir pareizi piemērojusi šo judikatūru. Tā it īpaši ņēma vērā, pirmkārt, attiecībā uz termiņu izmeklēšanas uzsākšanai to, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja bija vairākas reizes informēta par savas sūdzības tā brīža situāciju (pārsūdzētā sprieduma 36. punkts), un, otrkārt, attiecībā uz termiņu priekšsēdētāja lēmuma paziņošanai to, ka procedūras gaitā izmeklēšanas priekšmets bija mainījies un ka tādēļ radās nepieciešamība pēc papildu informācijas (pārsūdzētā sprieduma 48. un 49. punkts).

75. Papildus šiem konstatējumiem Vispārējās tiesas secinājums, saskaņā ar kuru laiks starp sūdzības iesniegšanu 2015. gada 20. maijā un priekšsēdētāja 2015. gada 16. oktobra lēmumu nebija nesaprātīgi ilgs, izriet no tās suverēnās rīcības brīvības, vērtējot faktus. Līdz ar to šo secinājumu vairs nevar apšaubīt apelācijas sūdzības stadijā.

76. No tā izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas arguments, saskaņā ar kuru izmeklēšanas procedūrai paredzēto termiņu neievērošanai būtu vajadzējis izraisīt EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšanu un EIB ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos, ir jānoraida.

b) Par otro un trešo pamatu attiecībā uz dažu izmeklēšanas komitejas ziņojumā iekļauto pamatojuma elementu likumības kļūdainu vērtējumu, ņemot vērā Hartas 7. pantu un ECPAK 8. pantu

77. Ar otro un trešo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā iebilst, ka Vispārējā tiesa nav lēmusi, ka bija nelikumīgi, ka EIB priekšsēdētājs pamato savu lēmumu ar liecībām, ko sniegušas personas bez šajā ziņā vajadzīgās kvalifikācijas, kuras raksturojušas apelācijas sūdzības iesniedzēju kā personu, kam ir psiholoģiskas problēmas, kam ir bijis grūti pārdzīvot šķiršanos ar bijušo partneri, kā rezultātā viņa esot ļoti nokritusies svarā, un kā tādu, kam ir grūti pieņemt jebkāda veida kritiku un kam ir manipulatīvs raksturs, kā arī liekot saprast, ka viņas sūdzības pamatā ir citi iemesli, nevis seksuāla uzmākšanās, no kā viņa, kā apgalvots, esot cietusi.

78. Šajā kontekstā apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai arī kļūdu pamatojumā tajā, ka tā esot nonākusi pretrunā, pārsūdzētā sprieduma 76. punktā lemjot, ka, lai gan atsauce uz šiem elementiem esot bijusi "gan lieka, gan nožēlojama", tā tomēr netika atzīta par nelikumību, ko varētu pārmest EIB.

79. Lai noraidītu apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 71. punktā pamatojās uz to, ka izmeklēšanas komiteja, kā arī EIB priekšsēdētājs paši neesot snieguši paziņojumus par apelācijas sūdzības iesniedzējas privāto dzīvi vai psihisko veselību, bet gan vienīgi esot atkārtojuši liecinieku paziņojumus šajā saistībā. Šķiet, ka Vispārējā tiesa no tā ir secinājusi, ka šie izteikumi nav attiecināmi uz EIB.

44 Saprātīgums ir jāvērtē katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus; skat. spriedumus, 2002. gada 15. oktobris, *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P, EU:C:2002:582, 229.–235. punkts), un 2013. gada 28. februāris, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, pārskatīšana (C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28. un 29. punkts).

80. Tomēr pārsūdzētā sprieduma 71., kā arī 81. punktā Vispārējā tiesa uzsvēra, ka izmeklēšanas komiteja ir pamatojusies uz šiem pašiem paziņojumiem, lai pamatotu savu ieteikumu sūdzību noraidīt. Šajā kontekstā ir jānorāda, ka ar šo ieteikumu vairāk bija apšaubīta prasītājas kā personas ticamība, nevis viņas apgalvojumu ticamība. Tādējādi izmeklēšanas komiteja izmantoja apelācijas sūdzības iesniedzējas personības vērtējumu, kādu, kā apgalvots, to noteikuši liecinieki, par pašu pamatu sūdzības noraidīšanai. Tomēr nevar pieļaut, ka komiteja un pēc tam EIB priekšsēdētājs pamato savu lēmumu, kas ir nelabvēlīgs apelācijas sūdzības iesniedzējai, ar vērtējumu, kuru tie paši nav apstiprinājuši. Izmeklēšanas komitejas uzdevums tieši ir konstatēt faktus, ar ko pamato galīgo lēmumu. Tiesas sēdē šajā ziņā tika precizēts, ka EIB priekšsēdētājam nav jāveic papildu faktu pārbaude. Šajos apstākļos Vispārējai tiesai būtu vajadzējis secināt, ka izmeklēšanas komitejas ziņojumā iekļautie apsvērumi par apelācijas sūdzības iesniedzējas personību un rīcību bija attiecināmi uz EIB. *A contrario*, ja Vispārējā tiesa būtu secinājusi, ka komiteja vienīgi atkārtoja liecībās ietvertos vērtējumus – bet neuzdeva tos par saviem –, tādā gadījumā Vispārējai tiesai būtu vajadzējis secināt, ka priekšsēdētāja lēmumam trūkst pamatojuma, jo tas nebija pamatots ne ar ko citu kā vien ar izmeklēšanas komitejas ziņojumu un tajā atkārtotajām liecībām. Vispārējās tiesas izmantotajā argumentācijā par liecinieku paziņojumos ietverto vērtējumu attiecināmību uz EIB tādējādi ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.

81. Turklāt Vispārējā tiesa noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus, ar kuriem tiecās pierādīt Hartas 7. panta pārkāpumu, pārsūdzētā sprieduma 74. un 75. punktā apgalvojot, ka ne izmeklēšanas komitejas ziņojums, ne EIB priekšsēdētāja lēmums nav tikuši izplatīti un ka minētajā ziņojumā ietvertie elementi galu galā nav izraisījuši nekādas sekas, it īpaši ne disciplināras, uz apelācijas sūdzības iesniedzējas profesionālo situāciju.

82. Attiecībā uz pēdējo no šiem diviem argumentiem tam, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas rīcības un personības vērtējums nav izraisījis disciplināras sekas, nav nozīmes, vērtējot jautājumu par to, vai paziņojumi, kas tādējādi ir tikuši izdarīti, ir Hartas 7. panta vai pat ECPAK 8. panta pārkāpums.

83. Līdz ar to atliek noteikt, vai Vispārējā tiesa pamatoti secināja, ka varēja izslēgt Hartas 7. panta pārkāpumu, ciktāl ziņojums tika paziņots vienīgi personai, kas apsūdzēta vardarbībā, un EIB priekšsēdētājam.

84. Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka Civildienesta tiesa spriedumā attiecībā uz psiholoģiskas vardarbības izmeklēšanu uzskatīja, ka ar tādas informācijas izpaušanu, kas var radīt negatīvas baumas par prasītāju, kā arī aizskart viņas reputāciju un uzticamību pat tikai attiecībā uz personām, kuras apsūdzētas vardarbībā, pietika, lai secinātu nelikumību, kas rada tiesības uz atlīdzību [45].

85. Turpretī lietā par kandidāta, kurš pretendējis uz paaugstinājumu, Komisijas veiktu noraidījumu, ko pavadījuši aizskaroši komentāri, Tiesa arī ņēma vērā atbildību pastiprinošu apstākli, ka attiecīgais dokuments bija ticis izplatīts visā nodaļā [46].

86. Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk tekstā – "ECT") judikatūru jautājums par to, vai komentārs, kas atzīts par aizskarošu vai tādu, kas diskreditē attiecīgo personu, ir ticis izplatīts, noteikti var tikt ņemts vērā, lai noteiktu tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību pārkāpumu, ņemot vērā ECPAK 8. pantu, kurā ir runa ne tikai par personas reputācijas aizsardzību, bet arī par personas cieņas aizsardzību [47]. Turklāt ECT ir vairākkārt lēmusi, ka psiholoģiskā integritāte izriet arī no tiesībām uz

45 Civildienesta tiesa šo nelikumību nevērtēja tieši no Hartas 7. panta pārkāpuma aspekta, bet atzina, ka tā ir radījusi prasītājai morālu kaitējumu; skat. spriedumu, 2014. gada 10. jūlijs, CG/EIB (F-103/11, EU:F:2014:185, 151. punkts).

46 Skat. spriedumu, 1990. gada 7. februāris, *Culin*/Komisija (C-343/87, EU:C:1990:49, 27.–29. punkts).

47 ECT spriedumi, 2004. gada 29. jūnijs, *Chauvy* u.c. pret Franciju (CE:ECHR:2004:0629JUD006491501, 70. punkts), un 2007. gada 15. novembris, *Pfeifer* pret Austriju (CE:ECHR:2007:1115JUD001255603, 35. punkts).

privātās dzīves neaizskaramību, kas nostiprinātas ECPAK 8. pantā [48]. Tomēr, lai noteiktu ECPAK 8. panta pārkāpumu, turklāt ir jāņem vērā gan paziņojuma smagums [49], gan tā mērķis [50], kā arī iespējamais pamatojums. No tā izriet, ka ECPAK 8. panta pārkāpumu nevar vērtēt, vienīgi atbildot uz jautājumu, vai izteikumi ir tikuši izplatīti.

87. Tomēr Vispārējā tiesa nevērtēja komentāru smagumu un to ietekmi uz apelācijas sūdzības iesniedzējas psiholoģisko integritāti, kā viņa to bija mēģinājusi pierādīt ar medicīnisko izziņu palīdzību. Tā arī nepārbaudīja, vai paziņojumi varēja derīgi un objektīvi palīdzēt novērtēt, vai sūdzība bija vai nebija ļaunprātīga. Visbeidzot attiecībā uz iespējamu pamatojumu Vispārējai tiesai būtu vajadzējis uzdot jautājumu par to, vai izmeklēšana par apelācijas sūdzības iesniedzējas privātās dzīves aspektiem un to pieminēšana izmeklēšanas komitejas ziņojumā, kā arī EIB priekšsēdētāja lēmums bija atbilstīgi, ņemot vērā izmeklēšanas priekšmetu, proti, konstatēt personas, kas apsūdzēta vardarbībā, veikto aktu esamību.

88. No visiem šiem apsvērumiem izriet, ka Vispārējās tiesas argumentācijā, saskaņā ar kuru Hartas 7. panta un ECPAK 8. panta pārkāpumu var noraidīt vienīgi tādēļ, ka apsvērumiem par apelācijas sūdzības iesniedzējas personību un rīcību nav disciplināru seku, kā arī tādēļ, ka ziņojums nav izplatīts tās nodaļā, ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā.

2. Par pirmā pamata pirmās daļas, kā arī otrā pamata pamatotības sekām

89. Pirmā pamata pirmās daļas attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālo tiesību apjomu pamatotība pati par sevi pamato pārsūdzētā sprieduma atcelšanu. Vispārējā tiesa noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus, ar kuriem tiecās pierādīt nelikumības izmeklēšanas procedūras norisē, pamatojoties uz kļūdainu premisu, ka procesuālās tiesības, kas atzīstamas apelācijas sūdzības iesniedzējai, principā ir šaurākas nekā personas, kas apsūdzēta vardarbībā, tiesības. Ciktāl prasījumu par atcelšanu, kā arī prasījumu par kaitējuma atlīdzību noraidīšana bija pilnībā pamatota ar jebkādu nelikumību neesamību šajā procedūrā, pārsūdzētais spriedums tādējādi ir jāatceļ.

90. Līdz ar to vairs nav jāatbild uz jautājumu, vai otrā pamata attiecībā uz kļūdām tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa pieļāva, vērtējot Hartas 7. panta pārkāpumu, pamatotība arī pamato pārsūdzētā sprieduma atcelšanu. Pēc pārsūdzētā sprieduma atcelšanas šie apsvērumi joprojām ir atbilstīgi, lai vērtētu pirmajā instancē minētos prasījumus par kaitējuma atlīdzību.

3. Par prasību Vispārējā tiesā

91. Atbilstoši Tiesas statūtu 61. panta pirmajai daļai Vispārējās tiesas sprieduma atcelšanas gadījumā Tiesa var taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.

92. Tāds ir šīs lietas gadījums tajā, kas attiecas uz EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšanu, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdza pirmajā instancē, jo tad, ja Vispārējā tiesa būtu pareizi interpretējusi apelācijas sūdzības iesniedzējas procesuālo tiesību apjomu, tas būtu izraisījis EIB priekšsēdētāja lēmuma atcelšanu.

48 ECT spriedums, 2009. gada 9. aprīlis, A. pret Norvēģiju (CE:ECHR:2009:0409JUD002807006, 64. punkts).

49 Paziņojumam ir jābūt tādam, kas rada kaitējumu attiecīgās personas privātajai dzīvei; skat. ECT spriedumus, 2009. gada 9. aprīlis, A. pret Norvēģiju (CE:ECHR:2009:0409JUD002807006, 64. punkts), 2014. gada 10. jūlijs, *Axel Springer AG* pret Vāciju (CE:ECHR:2012:0207JUD003995408, 83. punkts), kā arī 2015. gada 16. jūlijs, *Delphi AS* pret Igauniju (Nr. 64569/09, CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, 137. punkts).

50 2007. gada 4. oktobra spriedumā *Sanchez Cardenas* pret Norvēģiju (Nr. 12148/03, CE:ECHR:2007:1004JUD001214803, 37. punkts) ECT ņēma vērā, ka aplūkojamajam paziņojumam, ko šajā gadījumā tiesa bija izteikusi saistībā ar spriedumu, nebija nozīmes lietas atrisināšanā.

93. Ir tiesa, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru administratīvā procesa iznākumā pieņemts lēmums var tikt atcelts procesuālo tiesību, konkrētāk, tiesību tikt uzklausītam pārkāpuma dēļ tikai tad, ja šā pārkāpuma neesamības gadījumā šī procesa iznākums varētu būt citāds [51]. Tāds it īpaši nav gadījums, kurā administrācijai nav nekādas rīcības brīvības attiecībā uz lēmumu, kas jāpieņem procedūras beigās.

94. Šajā lietā nevar izslēgt, ka EIB priekšsēdētāja lēmums būtu bijis atšķirīgs, ja apelācijas sūdzības iesniedzējai būtu bijušas tiesības apstrīdēt personas, kas apsūdzēta vardarbībā, un liecinieku paziņojumus vai iesniegt jaunus elementus savas sūdzības atbalstam. Tas tā vēl jo vairāk ir, ciktāl izmeklēšanas priekšmets bija mainījies salīdzinājumā ar brīdi, kad apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniedza savu sūdzību, un turpmāk koncentrējās uz apelācijas sūdzības iesniedzējas rīcību un personību, aspektiem, attiecībā uz kuriem apelācijas sūdzības iesniedzējai vēl nebija bijusi iespēja sniegt apsvērumus.

95. Līdz ar to ir jāapmierina pirmajā instancē iesniegtais prasījums par atcelšanu un jāatceļ EIB priekšsēdētāja lēmums, ar ko noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas sūdzību. Turklāt, ja Tiesa pieņems šo priekšlikumu un lēmumu atcels, EIB būs jāveic atbilstošie pasākumi, ko ietver šī atcelšana.

96. Tomēr strīds nav izspriežamā stāvoklī attiecībā uz prasījumu par kaitējuma atlīdzību [52].

97. No apsvērumiem, kas minēti saistībā ar otro pamatu [53], izriet, ka Vispārējai tiesai ir no jauna jāvērtē arguments par Hartas 7. panta pārkāpumu, ņemot vērā it īpaši izmeklēšanas komitejas ziņojumā ietverto komentāru smagumu un mērķi, kā arī to iespējamo pamatojumu. Turklāt jautājumu par to, vai var pamatot EIB ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos, ņemot vērā kaitējumu, kas, kā apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, viņai ir nodarīts, kā arī tā saistību ar minētajām nelikumībām Vispārējā tiesa vēl nav vērtējusi.

98. No tā izriet, ka lieta ir jānodod atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par prasījumu par kaitējuma atlīdzību.

C. Par tiesāšanās izdevumiem

99. Tā kā lieta tiek nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana ir jāatliek.

VI. Secinājumi

100. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, es iesaku Tiesai nospriest šādi:

1) Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas (sestā palāta) 2017. gada 13. jūlija spriedumu OZ/EIB (T-607/16).

2) Atcelt Eiropas Investīciju bankas (EIB) priekšsēdētāja 2015. gada 16. oktobra lēmumu, ar ko noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas sūdzību par seksuālu uzmākšanos atbilstoši EIB "Politikai attiecībā uz personas cieņas ievērošanu darbā".

51 Šajā nozīmē skat. spriedumus, 1990. gada 14. februāris, Francija/Komisija (C-301/87, EU:C:1990:67, 31. punkts), 2009. gada 1. oktobris, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware*/Padome (C-141/08 P, EU:C:2009:598, 94. punkts), 2012. gada 6. septembris, *Storck*/ITSB (C-96/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:537, 80. punkts), 2013. gada 10. septembris, G. un R. (C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 38. punkts), kā arī 2014. gada 3. jūlijs, *Kamino International Logistics* un *Datema Hellmann Worldwide Logistics* (C-129/13 un C-130/13, EU:C:2014:2041, 79. punkts).

52 Par iespēju Tiesai pieņemt galīgo spriedumu par dažām strīda daļām un nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Vispārējā tiesā attiecībā uz pārējo daļu skat. spriedumu, 1998. gada 14. maijs, Padome/*de Nil* un *Impens* (C-259/96 P, EU:C:1998:224).

53 Skat. šo secinājumu 83. un nākamos punktus.

3) Nodot lietu atpakaļ Vispārējā tiesā, lai tā lemtu par prasījumiem par kaitējuma atlīdzību.

4) Atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.